

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. IX. Quae signa divinam inspirationem antecedant, comitentur, & subsequantur. Quomodo optanda & recipienda sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

de his loquutionibus S. Teresia vitæ suæ cap. 25. cum duobus sequentibus; & in castro animæ mansionem 6. cap. 3. & Joannes à Cruce lib. 2. ascens. montis Carmeli cap. 28. & sequentibus.

CAPUT IX.

Quæ signa divinam inspirationem antecedant, comitentur, & subsequantur. Quomodo optanda & recipienda sit.

I. **S**atis jam de indiciis, quibus divinus Spiritus cognoscitur, Sci potest. Sed quò luculentior fiat iste tractatus, libet hic cum Bernardo (a) subtiliùs indagare quasolertia, & quàm vigili oculo fidelis anima tempus observet visitationis suæ, per singula momenta diligenter explorans adventum sponsi, ut cum venerit & pulsaverit, confestim aperiat ei. Felix anima, quam veniens Dominus invenit vigilantem. Visitabitur frequenter, audietque ab eo vocem pacis & salutis, vocem amoris & exultationis. Signa autem adventus ejus, quæ Mellifluus Pater tum proprio, tum alieno experimento se didicisse fateatur, ista sunt.

1. Primum est suggestio bona: Ait enim. *Si admonitus fuerò, vel foris ab homine, vel intus à spiritu de tuenda justitia & servanda æquitate, istiusmodi salutaris suasio erit mihi profecto prænuntia imminentis adventus sponsi, & præparatio quædam ad dignè suscipiendum supernum visitatorem, Propheta id mihi indicante dicendò, quia Justitia ante eum ambulabit; & item loquitur Deo sic: Justitia & Judicium præparatio sedis tuæ. Nihilominus verò spes eadem arridebit, si sermo insonuerit de humilitate, vel patientia, seu etiam de fraternâ charitate & obedientia deferenda Prælati, maxime autem de sectanda sanctimonia, & pace, & cordis puritate quærenda, quoniam quidem scriptura ait, Domum Domini decet sanctitudo: & Factus est in pace locus ejus: & Mundi corde Deum videbunt. Quicquid itaque sive de his, sive de aliis quibuslibet virtutibus*

a Ser. 57. in Gaar.

Suggestum

suggestum animo fuerit; significatio erit mihi, visitationem Domini virtutum imminere anima mea.

2. Corruptio est, nam sequitur: *Sed etsi corripuerit me justus in misericordia, & increpaverit me, id ipsum sentiam, sciens quia emulatio justis, & benevolentia iter faciunt ei qui ascendit super occasum. Bonus occasus, cum ad correptionem justis stat homo & corrumpit vitium, & Dominus ascendit super illud, conculcans hoc pedibus & conterens ne resurgat. Non ergo contemnenda increpatio justis, quæ ruina peccati, cordis sanitas est, nec non & Dei via ad animam.*

3. Exhortatio. *Nec ullus omnino sermo qui edificat ad pietatem, ad virtutes ad mores optimos, negligenter est audiendus, quoniam & illis iter quo ostenditur salutare Dei. Quod si sermo gratus venit & placidus, quatenus pulso fastidio cum desiderio audiatur: jam non modo venire sponsus, sed & accelerare, id est cum desiderio venire credendus est. Illius namque desiderium tuum creat, & quod tu ejus properas sermonem admittere, inde est quod ipse festinat intrare: non enim nos eum, sed ipse prior dilexit nos.*

4. Compunctio. *Si etiam ignitum eloquium sentis, atque ex eo conscientiam uris in recordatione peccati, recordare tunc de quo Scriptura dicit, quia ignis ante ipsum præcedet, & ipsum propè esse non dubites. Denique juxta est Dominus his qui tribulato sunt corde.*

5. Conversio. *Si verò non solum compungeris in sermone illo, sed & converteris totus ad Dominum, jurans & statuens custodire judicia justitiae ejus: etiam adesse ipsum jam noveris, præsertim si te inardescere sentias amore ejus. Est enim utrumque de illo legis, & ignem videlicet ante ipsum præcedere, & ipsum nihilominus ignem esse. Moyses siquidem de illo dicit, quia ignis consumens est. Differunt autem quod is qui præmittitur igni, ardorem habet, sed non amorem. Tantum ad excitandum præmittitur & præparandum, simulque ad commonendum quid ex te sis, quo dulcius sapiat postmodum quod ex Deo mox eris. At verò ignis qui Deus est, ardet suaviter, desolatur feliciter. Ergo in vix-*

G. Bona Opusc. Spirit:

Aaa

tute qua immutaris, & in amore quo inflammaris, Dominum presentem intellige.

6. Dilatatio & illuminatio mentis. Hoc igne consumpta omni labe peccati & rubigine vitiorum, si jam emundata & serenata conscientia, sequatur subita quadam atque insolita latitudo mentis & effusio luminis illuminantis intellectum vel ad scientiam scripturarum, vel ad mysteriorum notitiam, quorum alterum propter nos oblectandos, alterum propter edificandos proximos reor dari: oculus respicientis proculdubio est iste, educens quasi lumen justitiam tuam & iudicium tuum tanquam meridiem, juxta illud Isaia, Orietur tamquam Sol lux tua.

7. Insinuatio divinæ voluntatis. Post hunc tanta dignationis ac miserationis respectum sequitur vox blandè & leniter divinam insinuans voluntatem, quæ non est aliud quam ipse amor, qui otiosus esse non potest, de his quæ Dei sunt sollicitans & suadens. Denique audit sponsa ut surgat, & properet, haud dubium quin ad animarum lucra. Hoc siquidem vera & casta contemplatio habet, ut mentem quam divino igne vehementer succenderit, tanto interdum repleat zelo & desiderio acquirendi Deo qui eum similiter diligant, ut otium contemplationis pro studio prædicationis libentissimè intermittat: & rursus potita votis, aliquatenus in hac parte tanto ardentius redeat in idipsum, quanto se fructuosius intermisisse meminerit; & item sumpto contemplationis gustu, valentius ad conquirenda lucra solita alacritate recurrat. Hæc Bernardus, qui deinceps describit amantis animæ angorem inter actionis & contemplationis vicissitudinem æstuantis.

I. Quatuor priora signa divinam inspirationem antecedunt, tria posteriora concomitantur. Sed & alia quædam sunt, quæ ipsam subsequuntur. Veniens siquidem sponsus in animam, tanquam in hortum suum, metit myrrham cum aromatibus suis, relinquens in ea ferventes affectus heroicæ mortificationis, & omnium virtutum; quæ sicut aromata ex ipsa fluunt. Myrrham autem

metit Christus, ait Richardus à S. Victore [b] quando præmissos labores perficit in anima, quibus ad virtutem & perfectionem pertingit, & eam suaviter roborat. ut delectabiliter agat quæ prius horrebat. Dat ei etiam favum cum melle suo, lumen infundens veritatum fidei cum tenero sensu mysteriorum in eis latentium, & dulcedine suavissima imbuens illam, ut intellectus comedat, & delectetur, & voluntas recreetur. Porrigit eidem poculum vino plenum, sed mixtum cum lacte, quia inebriat eam ingenti fervore, quem deinde discretionis lacte moderatur, ne operatio vires, aut zelus scientiam excedat. Alia idem Bernardus signa ore mellifluo alibi recenset his verbis. Si sensero aperiri mihi sensum, ut intelligam scripturas, aut sermonem sapientiæ quasi ebullire ex intinis, aut infuso lumine desuper revelari mysteria, aut certè expandi mihi quasi quoddam largissimum cæli gremium, & ubiores desursum influere animo meditationum imbres, non ambigo sponsum adesse. Quod si se pariter infuderit humilis quedam, sed pinguis intima aspersiois devotio, ut amor agnitæ veritatis necessarium quoddam odium vanitatis in me generet & contemptum, ne forte aut scientia inflat, aut frequentia visitationum extollat me: tunc prorsus paternè sentio agi mecum, & Patrem adesse non dubito. Si autem perseveravero huic dignationi dignis semper, quod in me est, affectibus & acerbis respondere, & gratia Dei apud me vacua non fuerit: etiam mansionem apud me faciet tam Pater enutriens, quàm Verbum erudiens.

III. Hæc omnia operatur in anima divina inspiratio diversis occultisque modis, quos nemo novit, nec ipse quidem, qui accipit. Nam unde in animam meam venerit, inquit Bernardus (c) ignorare me fateor, secundum illud, Nescis unde veniat, aut quò vadat. Nec mirum tamen, quia ipse est, cui dictum est, & vestigia tua non cognoscentur. Ex effectibus adesse cognoscitur, quia implet animam claritatis suæ splendoribus, elevat eam supra seipsam,

* in Cant. cap. 32. c. Sermon. 74. in Cant.

terrenarum rerum fastidio afficit, cælestium amore succendit, pace & tranquillitate serenat, gratiæque fluentis irrigat, ut fructum plurimum afferat, & crescat, saliatque in vitam æternam. Quamvis autem hic spiritus ubi vult spiret, præveniens nos in benedictionibus suis, ardentibus tamen votis, summisque precibus expectendus est, ut descendat in hortum suum, & aquilonem surgere jubeat, & austrum flare. *Surge Aquilo, ait sponsa [d] & veni Auster, perfla hortum meum, & fluant aromata illius.* Fuge, inquit, & recede Aquilo, spiritus tristis & immunde, luce carens & calore: & veniat Auster à parte fervida ac luminosa: veniat Dei spiritus lucidus & inflammans, perflet hortum animæ sibi consecratæ, & fluant instar fluminis aromata virtutum suaveolentia, suumque in omnes effundant odorem. Præparandus insuper est animus ad recipiendum divinum instinctum, affectuum & sensuum mortificatione, ne cum venerit, distractum inveniat, & foris vagantem. Verissima est enim Bernardi sententia: *(e) Impleri visitationibus Domini anima non potest, qua distractionibus subjacet, & quanto magis illis evacuabitur, tanto amplius istis implebitur; si multum, multum; si parum, parum.* Postquam autem adventum Domini, ejusque visitationem gratiæ splendoribus perfusa anima perceperit, eadem precum instantia excipere illum & retinere debet, reddens gratiam pro gratia, & sollicitè cavens ne in superbiam elata tanto munere abutatur in sui perniciem, & in contumeliam largitoris. Ideo multis non profuit, ut Bernardus admonet, hanc gratiam percepisse, pro eo quod temperamentum de veritate pariter non acceperunt, atque inde factum est, ut in qua privatim exultare voluerunt, gratiâ privarentur, quibus vel serò dici potuerit: *Euntes discite quid sit: Servite Domino in timore, & exultate ei cum tremore. Dixerat namque sancta anima quedam in abundantia sua, Non movebor in æternum, cum subito sensit aversam à se faciem Verbi, seque non modò*

¶ Cant. 4. 16. e. Serm. 3. de Ascens.

motam, sed etiam conturbatam: & sic in tristitia didicit opus fuisse sibi cum munere quidem devotionis, etiam ponderare veritatis. Ergo necessaria post divinam visitationem humilitas est, & illius vox assumenda qui dixit, Exi à me Domine, quia homo peccator sum. Necessaria item gratitudo, & cognitâ propriâ indignitate in illum refundendum est munus à quo donum omne procedit. Prudentia denique adhibenda est, & circumspectio, ut id fideliter impleatur, ad quod anima Dei motione incitatur.

CAP. X.

De motione qua fit ministerio Angelorum Quomodo loquantur & illuminent. An hominum mentibus illabi possint.

I. **D**ivinam motionem vel ab ipso Deo immediatè procedere, vel ministerio Angelorum fieri, jam supra ex mellifluo Doctore constitutum est. Idem asserit gravissimus scriptor Dionysius (a) de cælesti Hierarchia, altissimè differens. *Angeli inquit, primariò & multipliciter Deum participant, multisque modis arcanum Dei manifestant: quamobrem præ cæteris omnibus Angelicum cognomen meruerunt, quia ipsi primùm à Deo illuminantur, & per ipsos nobis nostræ revelationes transmittuntur. Sic igitur lex, ut divinus sermo testatur, per Angelos nobis data est: & illos celebres ante legem & post legem Patres nostros Angeli ad Deum adducebant, aut quod agendum erat exponentes, & ab errore & vita profana ad rectam viam veritatis traducentes: aut manifestantes sacros ordines, aut mysteriorum quæ supra mundum sunt abditas visiones, aut divinas quasdam prædictiones tanquam nuncii & ministri explanantes. Et infra id sanxisse ait ordinem divinæ legis, ut per superiora ista quæ inferiora sunt ad divinum Numen adducantur: quod variis comprobatur exemplis ex novo Testamento. Cum enim debeat infimus ordo An-*

a Cap. 4. S. 2.